

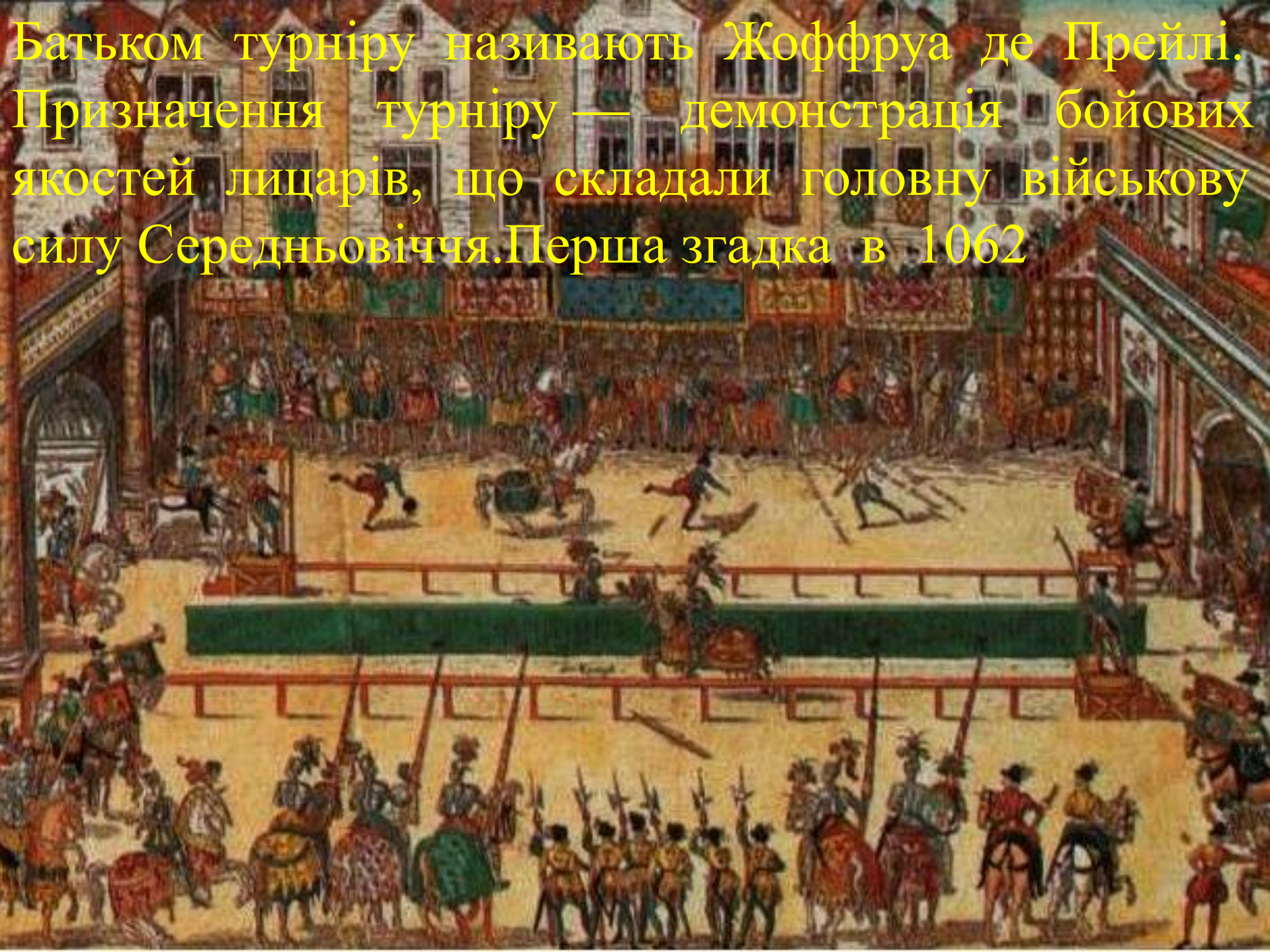
Рицарські турніри

Лицарський турнір — військове змагання лицарів у середньовічній Західній Європі. Турніри почали проводитись з другої половини XI століття. Батьківщина турнірів — Франція.

Батьком турніру називають Жоффрау де Прейлі.
Призначення турніру — демонстрація бойових
якостей лицарів, що складала головну військову
силу Середньовіччя. Перша згадка в 1062

Спочатку турніри проводилися лише в Німеччині та Франції

Спочатку турніри не мали чітко визначених правил і положень, нагадуючи свята, на яких спонтанно кілька чоловік вирішили з'ясувати, хто з них більш майстерний у бойових мистецтвах. *Перше зведення правил турніру* склав француз Жофруа де Прейлі. Він першим розробив і виклав «на папері» основні правила проведення боїв та церемоній на турнірі.

Відома стала «*Турнірна книга*» Рене Анжуйського, яка була збіркою усіх правил і ритуалів лицарського турніру, яка була написана у 1460 р. Рене Анжуйський, він же Рене́ Добрий у своїй книзі детально прописав усі елементи середньовічного церемоніалу, пов'язаного з турніром. Ось невеликий уривок з книги, де представлений текст оголошення турніру:

Уривок з тексту

«Слухайте! Слухайте! Слухайте! Хай знають всі принци, володарі, барони, лицарі і сквайри з усіх володінь Франції, Шампані, Фландрії, Понсе, Верамндуа і Артуа, Нормандії, Аквітанії і Анжу, Бретані, а так само Корба та інших володінь цього королівства і всіх інших християнських держав, що не поза законом або не вороги Королю нашому, нехай береже його Бог, що в такий–то день такого–то місяця, в такому–то місці відбудеться велике ристання і благородний турнір з булавами строго встановленої ваги і затупленими мечами, у турнірній броні, з плюмажами, гербовими котами і кіньми покритими попонами з гербами благородних воїнів, як велить стародавній звичай. Господарі турніру – благородні та могутні принци, і мої доблесні сюзерени Герцог Бретонський, призвідник, і Герцог Бурбон, захисник. І, щоб відомі були учасники турніру, всі принци, володарі, барони, лицарі і сквайри із зазначених володінь та інші, звідки б вони не були, хто не ізгой і не ворог нашому Королю, охочі брати участь в турнірі, щоб здобути славу, можуть носити ці малі щити, які будуть вручені їм особисто, щоб всякий міг знати хто буде битися на турнірі. І всякий бажуючий може отримати їх. Щити ці розділені на чотири частини гербами чотирьох лицарів і сквайрів, що є суддями турніру. На турнірі дамами і дівицями будуть роздані почесні і багаті призи. На додаток я оголошую всім вам, високі принци, сеньйори барони, лицарі і сквайри, які мають намір взяти участь у турнірі, що вам належить прибути на місце і розквартируватися за чотири дні до початку турніру і виставити на огляд ваші герби у вікнах, в іншому випадку вам не буде дозволено брати участь в турнірі. Це я говорю від імені моїх сеньйорів і суддів, так, що прошу вас пробачити мене».

**Група кінних рицарів готується до початку турніру.
Мініатюра з книги Рене Анжуйського**

Види Рицарських боїв

Бої на списах один на один.

- *Joust*-Бої на списах один на один
- **Vuhurt**-повноцінна битва двох загонів
- **Ренен**- між зіткненнями лицарів не було перерви, між зіткненнями лицарів не було перерви
- **Механічний ренен**- між зіткненнями лицарів не було перерви, між зіткненнями лицарів не було перерви, але використовувались дуже ламкі списи

Joust

Розігнавшись, лицарі зустрічалися в центрі арени, намагаючись вибити супротивника списом із сідла. Той, хто не утримався у сідлі, або втратив якусь частину обладунків (щит або шолом), програвав. Якщо обидва лицаря лишалися в сідлах, то, після короткої перерви на перевірку або заміну спорядження, бій їм доводилося повторювати.

Buhurt

Бугурт був більш небезпечний для лицарів, адже окрім небезпеки травми від зброї, існувала небезпека бути затоптаним конем, задихнутися від пилу або отримати банальний тепловий удар.

Ренен

Він відрізнявся від *жюсту* тим, що між зіткненнями лицарів не було перерви. Якщо при першому зіткненні ніхто не перемагав, то лицарі не зупиняючись міняли списи, якщо це було необхідно, і відразу продовжували бій. Іноді у *ренен* лицарі виходили без якоїсь частини обладунку. В джерелах є відомості, що в таких випадках «за кулісами» стояли домовини, приготовані заздалегідь.

Механічний ренен

Зіткненнями лицарів не було перерви, між
зіткненнями лицарів не було перерви, але
використовувались дуже ламкі списи.